

EU politika uslovljavanja glavni je podsticaj regionalne bezbednosne saradnje

Datum
dec. '13.
19.

Regionalna konferencija u Skoplju je okupila nezavisne istraživačke centre iz Makedonije, Albanije, Srbije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore i Hrvatske.

Spoljašnji faktor, pre svega EU politika uslovljavanja, igra glavnu ulogu u podsticanju regionalne bezbednosne saradnje, zaključak je učesnika uvodnog panela regionalne konferencije „Bezbednosne tranzicije na Zapadnom Balkanu - od zone konflikta do bezbednosne zajednice?“ održane 19. decembra 2013. godine u Skoplju.

Pozitivna uloga međunarodnih aktera

Tokom diskusije o uspešnosti policijske saradnje na Zapadnom Balkanu navedeno je da međunarodni akteri igraju pozitivnu ulogu, ali i da je isto tako važno da postoje unutrašnji faktori koji pokreću saradnju. Istaknuto je da zajednički problemi, poput transnacionalnog kriminala, zahtevaju zajednička rešenja, tj. saradnju. Takođe, panelisti su istakli da je nemoguće misliti o nacionalnoj bezbednosti, bez razmišljanja o regionalnoj bezbednosti.

Kao najveći uspeh regionalne bezbednosne saradnje navedeno je to što je mogućnost izbijanja novih oružanih sukoba praktično nepostojeća, ali ostaje pitanje da li je regionalna saradnja samoodrživa i da li će opstati kada više ne bude bilo spoljašnjeg pritiska (EU uslovljavanja).

„Region je podeljen na dva pod-regiona, jedan je bivša jugosfera, a drugi je albanski deo“, navela je direktorka BCBP Sonja Stojanović Gajić.

Govornici su se složili da podsticanje saradnje u regionu treba da bude jedan od prioriteta u budućnosti. Istaknuto je da situacija na terenu ukazuje na to da neformalne interakcije postoje i između ove dve sfere, npr. između makedonske i albanske policije, pre svega na granici. Navedeno je i da je normativni okvir saradnje neophodan ali ne i dovoljan za dobru saradnju, te da su potrebni neformalni oblici saradnje pripadnika bezbednosnih institucija i da su oni pozitivan pokazatelj.

Pored direktorke BCBP, učesnici prvog panela bili su Cvete Koneska (Analitika iz Skoplja), Sandro Knezović (Institut za razvoj i međunarodne odnose IRMO iz Zagreba), Donika Emini (Kosovski centar za studije bezbednosti KCSS iz Prištine) i Dženita Brčvak (Centar za demokratiju i ljudska prava CEDEM iz Podgorice).

Uticaj diplomata, vojnika i akademika na regionalnu bezbednost

Koliko diplomate, vojnici i akademici doprinose bezbednosnoj zajednici na Balkanu bila je tema drugog panela u okviru regionalne konferencije.

„Za razliku od novinara i stručnjaka, akademici imaju luksuz da dublje razmišljaju o međunarodnoj bezbednosti. Balkanski akademici koji učestvuju u regionalnoj saradnji su spremni da kritikuju svoje vlade, ali oni nisu kritični prema spoljnim akterima“, rekao je član Upravnog odbora BCBP Filip Ejodus.

Tokom konferencije je rečeno da bezbednosni profesionalci na Balkanu sebe smatraju da su deo rešenja, dok političare vide kao problem za međudržavne odnose u regionu. Takođe, ukazano je na činjenicu da je diplomatija tradicionalni instrument za vođenje mirnih međudržavnih odnosa.

Učesnici drugog panela bili su: član Upravnog odbora BCBP Filip Ejodus, Arjan Dirmiši iz Instituta za demokratiju i medijaciju (IDM) iz Tirane i Denis Hadžović iz Centra za bezbednosne studije (CSS) iz Sarajeva.

Panel diskusija se bazira na originalnim empirijskim nalazima iz zajedničkog istraživačkog projekta „Bezbednosne tranzicije na Zapadnom Balkanu - od zone konflikta do bezbednosne zajednice?“, finansiranog od strane Norveškog instituta za međunarodne odnose (NUPI).